

Blød som bomuld

Coton de tulear hører til blandt de selskabshunde, der stiger i antal i Danmark

■ Tekst og foto: Wiegaard/Tine Luther

◀ En del af coton-hvalpene fødes med næsten sorte pletter, som bliver lysere med tiden.

Der er en ganske logisk forklaring på den lille, langhårede selskabshunderace coton de tulears navn. Coton betyder bomuld, og pelsen på hunden er forunderlig blød at røre – mindst lige så blød som bomuld. Efternavnet tulear er hentet fra byen Tulear på Madagaskar, som er det første sted, man kender hunden fra. Cotonen, som den kaldes populært, hører til blandt bichon-racerne.

- Man ved ikke noget med sikkerhed om cotonens tilblivelse som race, fortæller Alice Mortensen, som var den første dansker, der indførte racen. - Der går nogle sandsynlige teorier om, at racen er blevet til på baggrund af skibbrudne hunde, som er kommet til øen for flere hundrede år siden. Disse hunde skulle så have blandet sig med øens andre hunde og er endt op som racen coton de tulear.

Ikke enhver forundt

- Der gik hurtigt prestige i at eje en coton, og det blev forbudt den almindelige befolkning at eje denne race; det var kun øens øverst rangerende, der havde dette privilegium. I mange år fandtes cotonen kun på Madagaskar, men omkring 1970 importerede nogle franskmænd fem eksemplarer.

Det stod temmelig ringe til med bestanden – og med kennelklubben – på Madagaskar. Derfor satte franskmændene sig for at opbygge en bestand, og de fik racen FCI-ankendt. I dag står Frankrig anført som cotonens hjemland. Der blev yderligere importeret et begrænset antal hunde til Frankrig i 1970'erne, og hele racen, som vi kender uden for Madagaskar, nedstammer fra de franske importere.

I 1990 importerede Alice Mortensen som den første dansker coton de tulear. Disse hunde kom fra Belgien. - Det varede ikke længe, førend andre fattede interesse for racen og ligeledes hentede cotoner til Danmark, fortæller hun. - Antallet af cotoner er stadigt stigende, og sidste år blev der registreret lige over 200 hvalpe herhjemme. I øvrigt er racen ved at være spredt godt ud over hele verden.

En sand natur-hund

Natur-hund er ikke just det første begreb, der strejfer en, når man tænker på coton de tulear. Men ikke desto mindre er det faktisk en race, der ligger ganske tæt på vilde, natur-hunde.

- Cotonerne levede vildt på Madagaskar i mange år, og så vidt vides findes der stadig nogle få vildtlevende eksemplarer på øen, fortæller Alice Mortensen. - Hundene levede i flokke, og man mærker stadig tydeligt deres flokinstinkt. De har stor glæde af at være sammen, og der er ingen tvivl ▶

Coton de tulear stiger i antal i Danmark. Sidste år registrerede DKK lidt over 200 hvalpe.

Cotonen er god til at motionere sig selv.

om, at de knytter sig meget både til hinanden og til deres flokfører.

- Der går også nogle fine historier om, hvordan cotonerne på Madagaskar udnyttede deres intelligens til nytte for flokken. Når de skulle passere et af øens mange vandløb, hvor der holder krokodiller til, løb én af hundene lidt op ad bredden, mens den gøede voldsomt. Dette skulle efter sigende have fanget krokodillernes opmærksomhed, og de fulgte nu efter den enlige hund. Imens kunne resten af flokken krydse vandløbet i ro og mag. Til sidst spurtede "lokke-hunden" tilbage til vadestedet og drønedede over, inden krokodillerne nåede tilbage med deres store gab.

- En anden måde, natur-hunden kommer til udtryk i cotonen på, er i hundens robusthed. Vel i kraft af racens tilblivelse er den ganske robust. Den er stærk og

sætter utroligt let muskler, samtidig med at den er meget adræt og ganske udholdende.

Munter og livlig

- Mentalt kræver cotonen ikke det helt store, siger Alice Mortensen. - Men som alle andre racer har de godt af at blive brugt. Eksempelvis går jeg spor med mine hunde. De har en god næse, og de synes, det er vældig sjovt. I det hele taget er det en race, der elsker at arbejde. I kraft af dens fysik er den også god til sportsgrene som agility. Det er godt nok ikke særlig udbredt herhjemme at dyrke agility med cotoner, men i udlandet er der en del, som dyrker det.

- Jeg vil også betegne cotonen som en klog, livlig og munter hund, der elsker at lege. Disse egenskaber har blandt andet

▲ På Madagaskar har man fremstillet frimærker med cotonen, der dog unægteligt ser noget anderledes ud, end den vi kender på vore breddegrader.

betydet, at den har fået job som cirkushund på lige fod med pudlerne rundt omkring.

- Rollen som cirkushund vidner om, at cotonen er en klog hund, og jeg har da også almindelige dagligdags episoder, der tyder i den retning. Når mine hunde ikke er inde eller ude med mig, går de i et opvarmet hus med fri adgang til en gård. De foretrækker for det meste at være ude - også om vinteren. Men de er ikke meget for at ligge på det kolde underlag, så en af hundene begyndte at bære et tæppe fra en af husets kurve ud og lægge sig på det. Snart lærte de andre hunde kunsten efter, og nu kan jeg tit stå og grine i køkkenvinduet om vinteren, når de slæber deres tæpper ud, så de kan ligge mageligt.

Børne- og dyreven

- Cotonen bliver primært brugt som familiehund, og den er generelt utrolig glad for børn, ligesom den kommer fint ud af det med andre dyr. Det har jeg flere sjove eksempler på fra mine hvalpekøbere: En ynder at slikke familiens undulat, en ordner et marsvin og en tredje går sammen med 9 siameserkatte.

- Frimodighed er også noget, der kendetegner en coton de tulear. Sikker på grund af deres fortid, ligger det til dem at markere med gøen, når der sker noget - for eksempel når det ringer på døren. Sædvanligvis falder de dog lynhurtigt til ro igen, når de har fundet ud af, hvad der sker.

- Alt i alt synes jeg, det er en nem race at omgås og tilfredsstillende. Den kræver ikke

Coton de tulears grundfarve er hvid, men de må gerne være lysegrå eller rødgule ved ørene.

vanvittig megen motion; faktisk er de gode til at motionere sig selv, når de bliver sluppet ud i haven. Og det vil jeg gerne understrege, at de bør, selvom de har en fin, lang hvid pels. Sørger man for at passe pelsen regelmæssigt, er det slet ikke noget problem, at hunden får lov at "være hund" og boltre sig.

- Selvom jeg siger, cotonen er en nem race at have, der som sagt hverken kræver specielt meget fysisk eller mentalt, skal man selvfølgelig arbejde med den på et eller andet plan, så den har et fornuftigt liv med indhold.

Pelsen - et kendetegn

Noget af det, der kendetegner coton de tulear, er - som navnet også siger - dens pels. Den er som nævnt helt usædvanlig blød og lækker. Den er lang og bølget og har ikke nogen underuld. Farven er hvid, men der må gerne være lysegrå eller rødgule pletter ved ørene. Disse nuancer tolereres også i mindre omfang på krop-

Der er lidt af en cirkushund i cotonen.

pen. Pudsigt nok er også de hvalpe, der som voksne får ganske lyse pletter født med helt mørke aftegninger.

- Det er klart, at der følger nogen pelspleje med, når man vælger en race som cotonen, fastslår Alice Mortensen. - Men hvis man vil ofre en times tid om ugen,

har man altid en fin pels. Det gælder om at få børstet pelsen helt igennem; børster man bare på overfladen, vil den filtrere indefra, og til sidst står man med en filthund, hvis pels ikke står til at redde. Passer man pelsen, kan man til gengæld nyde en rigtig "bomuldshund".

Alice Mortensen var den første dansker, der indførte coton de tulear. Det var i 1990.

Kennel Theresia
er flyttet
i nye omgivelser...

Kennel Theresia
v/Else Theresia Engermann
Møllestien 16, Gl. Rye • 8680 Ry • Tlf: 86 66 76 81

DK - CH Lili's Proud Mary